GAZETA PORANNA

» ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW «

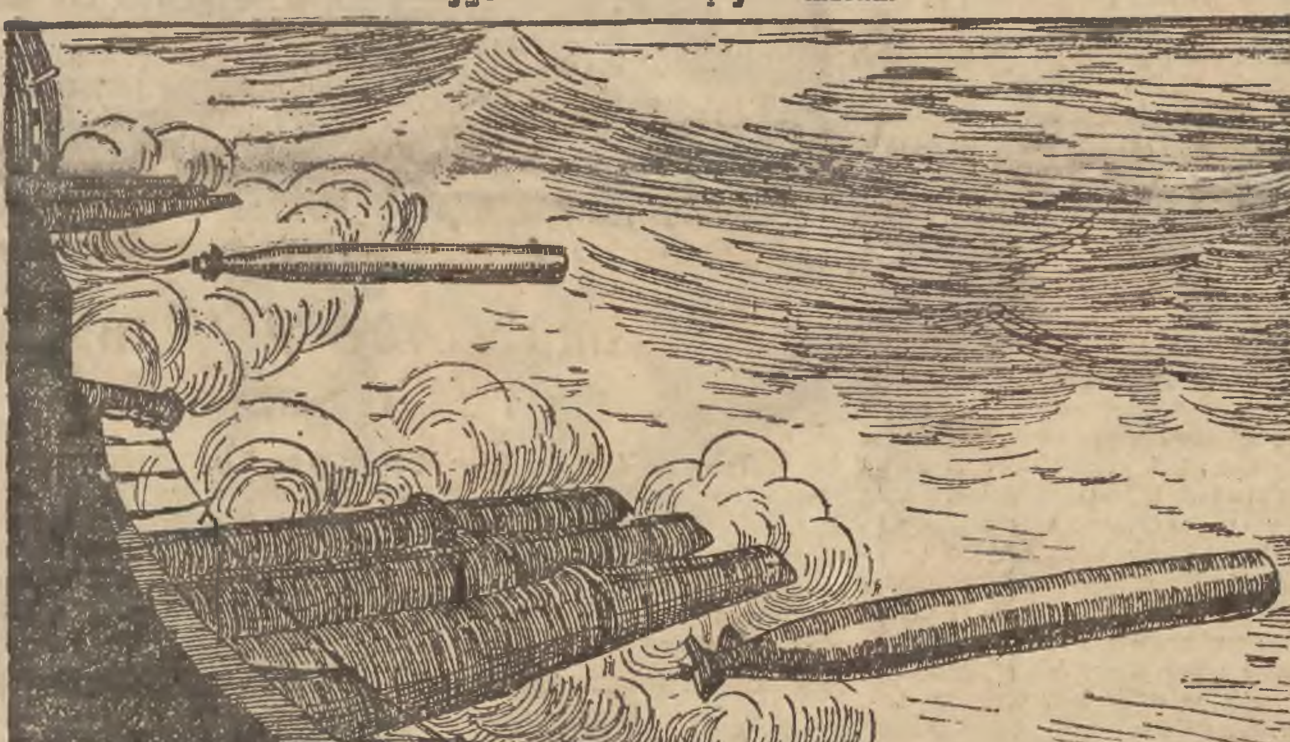
Nr. 6706. Lwów, niedziela, 13 maja 1923. Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 600 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Zamordowanie delegatów sowieckich w Lozannie.

Worowski zginął, dwaj inni dogorywają.

Przygotowania do wojny na morzu.

Ćwiczenia w ostrem strzelaniu amerykańskiej floty wojennej przedstawia powyższa rycina. Z okrętu pancernego „Selfridge" przez sztuczne chmury dymu lansowane były torpedy na przestrzeni ośmiu mil morskich.

Ratujmy osadnictwo kresowe!

(p.) W związku z artykułem majora Deringa, ogłoszonym niedawno w „Gazecie Porannej", a dotyczącym osadnictwa wojskowego na kresach, otrzymujemy od jednego z osadników kresowych następujące pismo:

„Mojor Dering, jeden z pierwszych inicjatorów i pracowników osadnictwa wojskowego, oddający się tej pracy cołą duszą i sercem, słusznie zauważa, że **społeczeństwo nasze odnosi się do tej sprawy zbyt oziębłe i nie docenia jej znaczenai.**

W latach walki, z których wyłoniła się niepodległość nasza, nikt nie myślał o nagrodach, a społeczeństwo nasze obdarzało żołnierzy zaufaniem i miłością. Dziś, gdy uchwalono ustawę o osadnictwie wojskowem, społeczeństwo, obdarzone spokojem, **zapomina o nas.** A przecież

osadnictwo to nie tylko byt dla nas, ale to dalsza pokojowa walka kulturalnoo-rganizacyjna na kresach.

A walka ta trudnejsza, niźli w polu i grozi nam zagłada wskutek nieprzychylnego stanowiska tubylczej ludności i małego poparcia rządu.

Gdy w 1920 roku wyjechały pierwsze kolumny na kresy, zabierając ze sobą cały dobytek, każdy sądził że wkrótce będzie mógł zagospodarować się i pracować.

Stało się naczej.

Rząd zapomóg, ani zaliczek nie udzielił,

przyznany budulec w ilości 80 m.³ wydano częściowo i to tylko po 40–50 m.³; z tych, którzy otrzymali, może połowa zdołała je jedynie wywieźć dzięki słabej dewaluacji naszej marki, i kożdy miast podnieść się materjalnie podupadł zupełnie.

I dziś osadnicy mający podnieść kulture rolną, udają się do miejscowej ludności z prośbą o zasiewanie odłogów.

Brak stały koni, zasiewów, wszelkiej pomocy od rządu stawia nas w stanie opłakanym, i nic dziwnego, iże coraz więcej tu słyszy się utyskiwań, niechęci do dalszej pracy i coraz większa apatja i rozgoryczenie nas ogarnia.

A różni **wyzyskiwacze wykorzystują nasze położenie**, wykupując resztę posiadanego mienia, a nawet drzewo dane na budowę.

Obietnic było dużo, a i teraz czyta się w prasie o milionach i miljardach łożonych na osadnictwo, tak że społeczeństwo może nas uważać za kastę nowych burżujów. Tymczasem **raz przyznanej nam pożyczki w r. 1923, w kwocie 200.000 mk. jeszcześmy nie oglądali,** a starania o nią i jazdy jeszcze więcej nas zrujnowały.

Podnosimy w tej sprawie **głos,** aby miarodajne czynniki zastanowiły się nad następstwami tego zaniedbania osadników **wojskowych i naprawiły zło,** póki nie będzie zapóźno!

Jeden z osadników powiatu
Równieńskiego.

Jak Kraków powitał wodza Francji.

Stolica Jagiellonów przyjęła marszałka niezwykle serdecznie.

Kraków. (PAT.) Przyjazd marsz. Focha do Krakowaa zapowiedziany był na godz. 9.45 rano. Na powitanie zdażały ku dworcowi już od wczesnego rana delegacje, korporacje ze sztandarami, młodzież szkolna i tłumy publiczności, zajmując wyznaczone im miejsca przed dworcem, oraz wzdłuż ulic, któremi miał przejeżdżać marsz. Foch. Wszystkie gmachy i domy były udekorowane flagami, dywanami i zielenią. Niezwykle ozdobnie przystrojony był główny rynek oraz ulica Florjańska. Przed dworcem ustawiono **bramę tryumfalną** z napisami francuskiemi i polskiemi. Dworzec przybrany był festonami i sztandarami, oraz wyścielony dywanami.

Na dworcu

oczekiwała **kompanja** honorowa **20.** pp. z muzyką, korpus oficerski, przedstawiciele duchowieństwa, reprezentacje władz, szereg delegacji, liczna kolonja francuska i grono pań. Na powitanie marszałka przybyli na dworzec: adjutant prezydenta Rpltej rotm. Pusłowski, wojewodą krakowski Gałecki ze starosta Balem, wyżsi urzędnicy, prezydent miasta Federowicz, generalicją, rektorowie itd.

O godz. 9.45 **nadszedł od strony Lwowa pociąg, wiozący marszałka Focha i jego świtę.** Lokomotywa pociągu była zaopatrzona napisem na cześć marszałka. W chwili przybycia pociągu na peron orkiestra wojskowa odegrała Marsyliankę. Marszałek Foch powitany okrzykami wysiadł z pociągu w towarzystwie ministra Sosnkowskiego, gen. Duponta, posła francuskiego Panafieu, gen. Rozwadowskiego i świty, poczem odebrał raport od gen. Szeptyckiego i przeszedł przed frontem komp. honorowej przy dźwiękach hymnu narodowego polskiego. Następnie wojewoda Gałecki przedstawił marszałkowi szereg osobistości.

Gdy marszałek wyszedł przed dworzec **powitały go entuzjastycznie tłumy publiczności okrzykami i oklaskami.** Na dworcu ustawił się również szwadron 8. p. uł. banderje włościańskie, grupa górników z Jaworzna i szereg organizacji. Wśród niemilknących okrzyków ruszył marszałek Foch wraz ze świtą eskortowany przez honorowy oddział ułanów i banderję krakusów do Barbakanu, który przybrano zewnątrz sztandarami i zielenią, a wewnątrz **insygniami sztandarów krzyżackich z pod Grunwaldu.**

W Barbakanie

oczekiwało przybycia marszałka prezydjum miasta, delegacja podhalańska i cechy ze sztandarami. Tutaj powitał marszałka po francusku prezydent miasta Federowicz.

Wśród entuzjastycznych okrzyków na cześć marszałka, Foch podziękował w krótkich a serdecznych słowach.

Z Barbakanu przez ulicę Florjańską, wypełnioną szczelnie publicznością, **zasypywany kwiatami i witany niemilknącymi okrzykami,** udał sie marszałek Foch wraz ze świtą

do kościoła Marjackiego.

U wejścia do kościoła powitał marszałka ks. kandnik Wądolny, poczem przeprowadził go wśród szpalerów młodzieży szkół żeńskich ku wielkiemu ołtarzowi, gdzie oczekiwał marszałka ks. biskup Sapieha. **Marszałek spędził chwilę na modlitwie,** poczem udał się z kościoła na kwaterę do D. O. K.

PRACA NAD ZBLIŻENIEM ANGLO-WŁOSKIEM.

Wiedeń. (AW.) „Neue Freie Presse“ donosi z Rzymu, że toasty, jakie **obaj** królowie angielski i włoski wygłosili na przyjęciu galowem z okazji pobytu króla angielskiego w Rzymie, są przedmiotem wyczerpujących komentarzy. Pisma podkreślają **niezwykle** gorący charakter **tych** toastów.

Jakie jest znaczenie i działalność Ligi Narodów.

Warszawa. Tel. wł. (m.) Członek sekretarjatu Ligi Narodów w Genewie p. Stanisław Neyman przyjął dziś w min. spraw zagranicznych przedstawicieli prasy, by przedstawić działalność Ligi i jej stosunek do spraw polskich.

Zamało jest rzeczą znaną — mówił p. Neyman — jakie funkcje spełnia Liga Narodów. Wszystkie postanowienia Ligi muszą być jednomyślne. Liga nie może nikomu narzucić swej woli. **Żadna kwestja polska nie może być załatwioną bez zgody przedstawiciela Polski.** Ta jednomyślność wymagana w radzie Ligi

wyklucza narzucenie komukolwiek woli

i wyzyskanie siły mocarstw wielkich w stosunkach z państwami obcymi. Bardzo poważnem dziełem Ligi jest załatwianie spraw technicznych, które mają olbrzymie znaczenie. Należą do nich sprawy komunikacji, zdrowia, finansowe, ekonomiczne, rozbrojenia, współpracy intelektualnej i społecznej, utworzenie Trybunału międzynarodowego i t. p. W załatwieniu tych spraw biorą udział nietylko mocarstwa należace do Ligi, ale także znajdujące się poza Ligą, jak np. Niemcy, Sowiety i Stany Zjednoczone.

Wielką zasługe ponosi Liga narodów w sprawach

komunikacji międzynarodowej.

Komunikacja ta była po wojnie zdezorganizowana, wobec tego zajęto się opracowaniem wszechświatowej konwencji kolejowej. W początku załatwiono tylko najważniejsze sprawy na konferencji w Barcelonie, doprowadzając jedynie tylko do uskuteczniania konwencji tranzytowej. Obecnie zaś konwencja ta będzie obejmowała wszystkie dziedziny kolejnictwa. Jak słychać konwencja ta zostanie z końcem b. r. przedstawiona ogólnej konferencji dla komunikacji tranzytu i niewątpliwie zostanie uchwalona. Pozatem czyni Liga starania w kierunku **ujednostajnienia miar i wag, prawa wekslowego, ceł i paszportów.** Dziś można już powiedzieć, że Liga Narodów okazała się **w załatwianiu spraw technicznych niezwykle użyteczną.**

Przechodząc następnie

do sprawy Ruhry

p. Neyman powiedział:

Słychać głosy, że Liga nie uczyniła żadnej interwencji w sprawie zagłębia Ruhry i nie stara się o usunięcie konfliktu niemiecko-francuskiego. Otóż trzeba stwierdzić, że **Liga ma tylko prawo inicjatywy** działa zaś w dwojaki sposób: na **podstawie traktatu wersalskiego,** który jej wyznacza pewne funkcje (sprawy gdańskie, sprawy mniejszości narodowych), albo, gdy które z mocarstw należących do Ligi zażąda interwencji, a obie strony zainteresowane interwencję tę zaakceptują, tak jak było z wyspami Alandzkiemi. W sprawie zaś zagłębia Ruhry ani Francja, ani żaden z członków Rady Ligi nie zwracał się do Rady Ligi z oświadczeniem, czy strony zainteresowane, t. j. Francja i Niemcy na załatwienie tej sprawy przez Ligę zgadzają się.

Z kolei p. Neyman przystąpił do

omówienia sprawy polskich

w Radzie Ligi i powiedział:

Nie ulega wątpliwości, że po ustaleniu naszych granic **ilość spraw polskich w Lidze zmniejszyła się odpowiednio. Odpadły kwestje Lwowa i Galicji wschodniej, odpadły kwestje Wilna i Kresów Wschodnich.** Dwie sprawy zostały na stałe a to: zagadnienie **Gdańska i mniejszości narodowych.** Rola Ligi wynikającą z traktatu wersalskiego w sprawie gdańskiej jest taka, iż ustalił się uzus, że sprawy te są załatwiane przed posiedzeniem Rady Ligi przez obie **zainteresowane** delegacje, t. j. polska i gdańska. Ten proceder będzie się coraz bardziej rozwijał. W sprawie **mniejszości narodowych** rzecz przedstawia się inaczej. Traktat wersalski przewiduje opiekę nad mniejszościami, ale nieprzewiduje, **jak technicznie ta opieka ma wyglądać.** Dotąd istniała metoda, **że lada skarga nawet fałszywa była komunikowana członkom Rady Ligi.** W ten sposób ciężyła na państwach zarzuty często nieprawdziwe. Na skutek protestu rządu polskiego i czechosłowackiego ta metoda została zmieniona. Obecnie procedura wygląda następująco: Jeżeli wpływa skarga na ucisk mniejszości narodowych skarga **zostaje doręczona** tylko zainteresowanemu **rządowi** z terminem na odpowiedź, i dopiero po otrzymaniu tej odpowiedzi skargę razem z tą odpowiedzią oddaje się członkom Rady Ligi.

Warszawa. (Tel. wł.) (m.) W kołach **politycznych** warszawskich **krążą pogłoski,** że w ciągu lata należy oczekiwać **przyjazdu** do Warszawy generalnego **sekretarza** Ligi Narodów **p. Drummonda. Jest** prawdopodobne, że **p. Drummond** przybędzie do Polski **już w czerwcu** br.

Zerwanie rokowań gdańskich

wita Polska z uznaniem.

Warszawa. (AW.) „Gazeta Poranna“ podaje, **że zerwanie rokowań gdańskich w obecnym stanie rzeczy przyjęte zostało przez społeczeństwo polskie z najwyższym zadowoleniem,** gdyż odpowiedź na prowokacyjną **rekwizycję polskiej akademji handlowej w Gdańsku** mogła być tylko **jedna:** wskazanie drzwi delegatom **gdańskim!** Czas, **by Polska podjęła energiczne kroki celem zrealizowania zastrzeżonych jej traktatem wersalskim praw.**

Ostry list marszałka Rataja

do prez. Sikorskiego.

Warszawa. Tel. wł. (m.) Jak się dowiaduję marsz. **Rataj wystosował do prezydenta Sikorskiego** list, w którym zaznacza, że zmuszony **będzie w przyszłości odmówić swego udziału w uroczystościach reprezentacyjnych, o ile powtórzy się raz jeszcze fakt nieodpowiedniego traktowania marszałka i posłów sejmowych na podobnych uroczystościach.**

Marsz. **Rataj** wskazuje w tym liście na to, że art. 40. konstytucji zastrzega dla marsz. Sejmu zastępstwo prezydenta Rzpltej na uroczystościach reprezentacyjnych i zaznacza, że gdyby podobnie, niedopuszczalny fakt miał się powtórzyć, marszałek **będzie zmuszony** uchylić się od **udziału w uroczystościach.**

Zamordowanie delegatów sow. w Lozannie.

Worowski zginął, dwaj inni dogorywają.

Zamach popełnił Szwajcar, były oficer.

Lozanna. (PAT.) **Nieznany osobnik zabił wystrzałem z rewolweru delegata sowietów Worowskiego, zranił ciężko szefa biura prasowego ambasady rosyjskiej w Berlinie Ahrensa oraz Rosjanina Diwilkowskiego, w chwili, gdy jedli obiad w hotelu. Sprawcą zamachu ma być Szwajcar członek Ligi narodowej kantonu Waadt.**

Lozanna (PAT.) Zamachu na Worowskiego dokonano o godzinie 21.20. Kiedy przedstawiciele Rosji sowieckiej rozmawiali spokojnie, morderca siedział sam przy osobnym stoliku. Worowski zginął od **jednego strzału, Ahrens otrzymał trzy kule w biodro i łopatkę. Diwilkowski** został trafiony dwukrotnie w brzuch. Mordercę aresztowano. Oświadczył on, że **nazywa się Conradi i że jest Szwajcarem. Nie okazywał żadnego żalu** z powodu dokonanego czynu i odmówił podania motywów zbrodni. Diwilkowski został w stanie ciężkim przewieziony do szpitala.

MORDERCA — SZWAJCARSKI WŁOCH, B. OFICER.

Wiedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse" z Lozanny: Śledztwo stwierdziło, że **morderca Diwilkowskiego jest byłym oficerem armji szwajcarskiej** nazwiskiem Parolli, pochodzenia włoskiego z kantonu Graubünden, a liczy 38 lat. Oświadczył przy aresztowaniu: Oto jestem możecie mnie aresztować.

AHRENS I DIWILKOWSKI DOGORYWAJĄ.

Lozanna. (PAT.) O godzinie 23 **zakomunikowano, że stan ciężko rannych towarzyszy Worowskiego pogorszył się.** Morderca oświadczył, że wczoraj przybył z Zurychu do Lozanny.

GEN. KAZIMIERZ SOSNKOWSKI.

minister spraw wojskowych, który towarzyszył marszałkowi Fochowi w podróży po Polsce i wczoraj bawił we Lwowie.

Jak powstał plan zamachu?

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Z Genewy donoszą: „Tribune de Geneve" podaje, że plan zamachu na przedstawicieli sowieckich w Lozannie **ustalony został jeszcze przed przybyciem Worowskiego do Lozanny.**

W dniu 7. maja członkowie szwajcarskiej Ligi narodowej w liczbie 10 ludzi **próbowali dostać się do hotelu, w którym mieszkał Worowski, aby mu przedłożyć żądanie natychmiastowego opuszczenia Szwajcarji.** Worowski delegatów nie przyjął. Bezpośrednio potem Liga narodowa szwajcarska (odgrywająca rolę faszystów włoskich) odbyła tajne posiedzenie, na którem prawdopodobnie ustaliła ostatecznie plan zamachu.

ZAMORDOWANY WOROWSKI — POLAKIEM.

Warszawa. (J.) Zamordowany delegat sowiecki Worowski jest Polakiem, a właściwe jego nazwisko brzmi Ostrowski. Pod tym nazwiskiem był on znany jako dyplomata sowiecki w Sztokholmie, a ostatnio dłuższy czas bawił w Rzymie.

pos. Moraczewski (P. P. S.). Zwraca uwagę, że uchwały na komisji skarbowej zapadły przeważnie większością prawicy i koła żydowskiego, szczególnie w ustępie o 120 proc. progresji.

WAKACJE TRWAĆ BĘDĄ 2 MIESIĄCE.

Warszawa. Tel. wł. (J.) Min. oświaty ustaliło ostatecznie, że we wszystkich szkołach wakacje trwać będą przez lipiec i sierpień. Rozdanie świadectw szkolnych nastąpi 28. czerwca.

OBRADY POSŁA WITOSA I POSŁÓW „PIASTA" WE LWOWIE.

W czwartek dnia 10. bm. odbyły się w Zarządzie Okręg. P. S. L. Piasta we Lwowie przy współudziale niemal wszystkich posłów i senatorów PSL. ze Wsch. Małopolski i delegatów wszystkich niemal powiatów obrady nad programem Stronnictwa. Obradom przewodniczył poseł **Wincenty Witos.**

Po długiej dyskusji zjazd wyraził wszystkimi głosami (z wyjątkiem głosu jednego posła) wotum zaufania dotychczasowej polityce posła Witosa.

Policja warszawska

strzeże posła sowieckiego Oboleńskiego.

Warszawa. (Tel. wł.) (m.) W związku z zamordowaniem delegata sowieckiego Worowskiego w Lozannie zostały tu wydane zarządzenia, **mające na celu wzmocnienie nadzoru nad bezpieczeństwem posła sowieckiego w Warszawie p. Oboleńskiego i członków poselstwa.**

Rada ambasadorów potępia litewskie wybryki.

Warszawa. (AW.) „Kurjer Poranny" donosi z Paryża, że **konferencja ambasadorów postanowiła zaprotestować przeciw autonomii Kłajpedy bezprawnie ustanowionej przez rząd litewski, oraz przeciw proklamacji litewskiego naczelnego dowództwa o odebraniu Wilna.**

Przygotowania na przyjęcie króla Rumunji.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) W Belwederze czynione są **przygotowania** na przyjęcie króla rumuńskiego Ferdynanda. Kancelarja cywilna Prezydenta Rzpltej w porozumieniu z rumuńskim min. spraw zagranicznych opracowuje obecnie program przyjęcia. Król wraz z małżonką i najbliższą świtą zamieszka w pałacu Łazienkowskim.

Progresja podatku gruntowego.

Warszawa. (Tel. wł.) (m.) Dziś odbyło się **posiedzenie komisji skarbowej** pod przewodnictwem posła Osieckiego. Omawiano w trzeciem czytaniu **projekt ustawy o podatku gruntowym.** Uchwalono **większością głosów prawicy i koła żydowskiego** przeciw Piastowcom, **socjalistom**, Thuguttowcom, **Białorusinom** i Ukraińcom, co następuje:

1) Progresja podatku gruntowego dochodzi do 120 procent (upadł wniosek Wyzwolenia do 500 proc. i wniosek P. S. L. Piast o progresji do 200 procent).

2) Uchwalono progresję taką samą przy 100 procent. podatku samorzadowego od podatku gruntowego (ta druga uchwała zapadła wszystkimi głosami przeciw głosom 3 klubów prawicowych).

3) Odrzucono zaliczenie progresji na podatek dochodowy również **wszystkimi głosami przeciw głosom 3 klubów prawicowych. Przyjęto** poprawkę pos. Diamanda, wedle której mali rolnicy do 50 tysięcy podatku gruntowego (odpowiada to 5 morgom) **płacą tylko połowę podatku**, mianowicie tylko drugą ratę w jesieni.

Pos. Łypacewicz złożył referat, ponieważ nie przeszły wnioski Wyzwolenia, którego jest członkiem. Z powodu tego referatu podjął się

Jak skarb państwa traci miliardy.

Pisma wileńskie donoszą, iż na placach przy stacjach położonych w obrębie puszczy białowieżskiej i po za puszczą leży w obecnej chwili **półtora miljona wagonów drzewa, przeznaczonego na wywóz zagranicę.**

Z powodu braku wagonów drzewo to może stopniowo być wywożone, niemniej jednak **codziennie ucieka z Polski przez zagraniczną stację Grajewo od 300 do 500 wagonów.**

Wartość tych gotowych do wywozu 1½ **miljona wagonów drzewa wynosi** obecnie

4500 miljardów mk.,

t. j. więcej aniżeli cały nasz dług zagraniczny.

Drzewo to należy jednakże do przedsiębiorców prywatnych, który zakontraktowawszy je od Państwa przed rokiem prawie za bezcen **zarabiają dziś dziesiątki miljardów.**

W ten sposób niszczy się **systematycznie skarb państwa.**

Ogólny kongres pracowników państw.

Międzyzwiązkowy Komitet Pracowników Państwowych Województwa lwowskiego zwołuje na dzień **12 maja 1923 (sobota) godzina 5-ta popołudniu do sali Rady miejskiej we Lwowie. Ogólny Kongres Pracowników państwowych** z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie, 2. Sprawozdanie Międzyzwiązkowego Ściślejszego Komitetu Pracowników państwowych z dotychczasowej działalności i zabiegów w kierunku poprawy bytu pracowników państwowych, emerytów, wdów i sierót. 3. Przedłożenie rezolucji do uchwały. 4. Sprawa funduszów delegacyjnych.

Na Kongres powyższy zaprasza Komitet Senatorów i Posłów, reprezentantów Władz i prasy oraz ogół pracowników Państwowych, którzy we własnym interesie winni wziąć w nim jak najliczniejszy udział.

Kto chce zostać marynarzem?

OTWARCIE SZKOŁY MARYNARKI WOJENNEJ W ŚWIECIU. — KURS POTRWA 3—4 MIESIĘCY.

Kierownictwo marynarki wojennej zamierza rozpocząć w lipcu r. bież. **kurs szkoły specjalistów morskich** w Święciu. Kurs będzie trwał 3—4 miesięcy, poczem uczniowie, którzy go ukończyli, **przejdą na kurs podoficerów marynarki, trwający pięć miesięcy.**

Przewidzianych jest **około 250 uczniów marynarzy.**

Szkoła dzieli się na wydziały: pokładowy i techniczny, które z kolei obejmują szereg klas specjalnych.

Wydział pokładowy posiada klasy: 1) **pokładowych,** 2) **artylerzystów,** 3) **torpedystów,** 4) **minierów,** 5. **sterników,** 6) **sygnalistów,** 7) **pisarzy i** 8) **gospodarczą.**

Wydział techniczny obejmuje klasy: 1) **maszynistów,** 2) **motorzystów,** 3) **palaczy i** 4) **elektrotechników.**

Na kurs specjalistów morskich **są zasadniczo przyjmowani szeregowi — ochotnicy,** którzy przeszli wyszkolenie rekruckie i posiadają dobrą opinję odnośnych przełożonych.

Po ukończeniu kursu uczniowie **są awansowani na starszych marynarzy.**

Na kurs podoficerów przyjmowani są zasadniczo szeregowi — ochotnicy, **którzy ukończyli pomyślnie kurs specjalistów morskich,** oraz złożą pisemne **zobowiązanie odsłużenia czynnie w marynarce wojennej ustanowionego okresu za czas nauki w szkole,** ponad okres służby, przewidziany w ustawie, lub w zobowiązaniu do służby ochotniczej.

Walka z pijaństwem wśród dzieci szkolnych.

Warszawa. (AW.) Ministerstwo oświaty rozesłało do Kuratorjów okr. szkolnych w sprawie **zwalczania pijaństwa wśród młodzieży szkolnej.** Okólnik stwierdza, że znaczna część dzieci szkolnych pod wpływem rodziców **używa** alkoholu. Znaczny odsetek młodzieży **co pewien czas się upija, przyczem, jak niejednokrotnie zauważono — przychodzi do szkoły w stanie nietrzeźwym.** Okólnik zaleca zwalczanie tego nałogu drogą popierania kół harcerskich i organizowania stowarzyszeń abstynenckich, jakoteż uświadamiania rodziców i dzieci o szkodliwości alkoholu.

Podróż wojewody tarnopolskiego.

(telefonem).

Tarnopol.

Wojewoda tarnopolski Dr. Łucjan **Zawistowski** bawił przed kilku dniami w Trembowli w towarzystwie kierownika oddziału prezydjalnego Bogumiła **Gergowicza,** celem przeprowadzenia lustracji tamtejszego starostwa. Po ukończeniu lustracji przyjmował wojewoda delegację tamt. władz i urzędów, tudzież **deputacje wysłane** ze strony stowarzyszeń i organizacji miejscowych.

Razem z panem wojewodą wyjechał również Okr. Komendant P. P. p. **Pilch** celem odbycia wizytacji powiatowej Komendy P. P. w Trembowli.

Rusini biorą udział w obchodach Trzeciego Maja.

(Koresp. własna „Gazety Porannej“)

Kopyczyńce.

Rocznicę Konstytucji 3-go Maja obchodzono w Kopyczyńcach bardzo uroczyście. Pod przewodnictwem Starosty powstał Komitet z całego powiatu. W obchodzie tym wzięło udział około 2000 dzieci szkolnych, ludność bliższych wsi w większości zaś z dalszych tylko **delegacje banderja konna w liczbie ponad 200 koni, Baon Straży granicznej, delegacja ruskiej młodzieży z Husiatyna, delegacja żydowskiej gminy wyznaniowej oraz przedstawiciele wszystkich urzędów.**

O godzinie 10-tej wyruszył wspaniały pochód z przed budynku Sokoła do parku Baworowskich. Pochód otwierała banderja konna, następnie maszerował Baon Str. granicznej, poczem za muzyką postępowały dzieci szkół z całego powiatu z chorągiewkami biało-czerwonemi, za niemi koloniści ze sztandarem, dalej cechy i delegacje stowarzyszeń, księża polscy, grupa wójtów, a w końcu procesja kościelna.

W parku odbyło się uroczyste nabożeństwo, w czasie którego śpiewał chór. Po odśpiewaniu „Boże coś Polskę“, w tym samym porządku pochód ulicą Husiatyńską wrócił przed budynek Sokoła.

Po **produkcji chóru przemówił** do zebranych **przedstawiciel młodzieży ukraińskiej z Husiatyna Jarosławski po rusku nawołując do zgody i kończąc okrzykiem: „Niech żyje naród ruski i polski“, oraz „Niech żyje żołnierz polski“, który obronił wschodnią Małopolskę od nawały bolszewickiej.**

Wystąpienie Rusinów zrobiło wielkie wrażenie i było przyjęte przez publiczność bardzo sympatycznie, czego wyrazem były długo niemilknące brawa i oklaski po ukończeniu mowy.

Z kolei wygłosił dłuższe przemówienie o Konstytucji 3-go Maja tutejszy poseł do Sejmu ks. **Matus.** Po odśpiewaniu roty przez całą publiczność odbyła się przed budynkiem Sokoła defilada Baonu straży gran. i banderji konnej. W sali Kółka rolniczego odbył się „Uroczysty wieczór“.

Udziału w obchodzie powiatowym **nie brały gminy Horodnica, Postołówka, Raków kat., ponieważ w Horodnicy komitet polsko-ruski urządził osobny obchód.**

W kościołach, cerkwiach i synagogach w powiecie odprawiono przy udziale ludności uroczyste nabożeństwa.

Awantury komunistyczne na pogrzebie krupierów.

8. bm. odbyła się w Sopotach wielka manifestacja komunistów niemieckich z całego obszaru w. m. Gdańska. Powodem tej manifestacji był **pogrzeb 2 byłych krupierów** kasyna sopockiego, zastrzelonych przed kilku dniami przez członków Schupo. Na czele konduktu **szło kilka tysięcy komunistów, niosących transparenty i sztandary z gwiazdami bolszewickiemi.**

Morderstwo w Bilczu Złotem.

Onufry Drohobecki zawiadomił posterunek P. P. w Bilczu Złotem o znalezieniu zwłok swego teścia Tanasa Wołczuka, dnia 10 czerwca 1922 zakopanych w lesie pod skałą. Wołczuk żył w niezgodzie z Andrzejem Otawą, z czego wynikały różne kłótnie, które doprowadziły do tego, że Otawa zamordował Wołczuka w lesie, zajętego zbieraniem trawy, **następnie zwłoki zakopał.** Drohobecki i żona jego widzieli Otawę, który kilkakrotnie tego dnia wydalał się z domu. Otawa temu zaprzecza. W lutym b. r. Tymko Diduch znalazł w pobliżu miejsca mordu serdak, który należał do zamordowanego Wołczuka. Wszystkie **zebrane dane przemawiają, że Otawa jest winnym wyżej opisanego morderstwa.**

Telegramy.

—o—

„KRASNE BATIUSZKI“ W WIĘZIENIU U TICHONA.

Moskwa. (PAT.) „Prawda“ donosi, że 8. bm. delegacja wszechrosyjskiego soboru kościelnego z metropolitą sybirskim Piotrem na czele udała się do b. patryjarchy Tichona (obecnie obywatela Bieławina) i odczytała mu decyzję wszechrosyjskiego soboru kościelnego. Były patrjarcha podpisał się na akcie zawierającym decyzję dla zaświadczenia, że przyjął ją do wiadomości.

—o—

CO SŁYCHAĆ W „REPUBLICE BIAŁORUSKIEJ“.

Kowno. (PAT.) Prezydent ministrów białoruskiej republiki ludowej Łastowski podał się ze względów osobistych do dymisji, która została przyjęta. Obowiązki prezydenta ministrów pełni narazie min. spraw zagr. Cwikiewicz.

BOGACI NIECH PŁACĄ ZA SKUTKI SWEJ POLITYKI.

Berlin. (PAT.) „Vorwärts“ donosi: Frakcja socjalistyczna zgłosiła w parlamencie niemieckim wniosek wzywający rząd **do przedłożenia** w czasie do 5. czerwca b. r. **projektu ustawy przewidującej pokrycie kosztów okupacji Zagłębia Ruhry w drodze opodatkowania wysokich dochodów i wielkich majątków.**

Konfiskata czterech wagonów cukru w Śniatynie.

(Telefonem.)

Śniatyn.

(S.) Na dworcu kolejowym w Śniatynie skonfiskowały nasze władze 4 wagony cukru firmy Schenker i Ska, przeznaczona dla Czerniowiec. Konfiskata nastąpiła z tego powodu, że cukier pochodzi z polskiej fabryki. Ponieważ wywóz cukru z Polski do Rumunji jest zakazany, **próbowano cukier ten przemycić jako towar pochodzący z Gdańska, a to w następujący sposób:**

Powyższe cztery wagony cukru zostały wysłane z Polski do Gdańska, a stąd wróciły znowu do Polski. W ten sposób miał się ten cukier przedostać do Czerniowiec. Polskie władze **odkryły na stacji kolejowej w Śniatynie to krętactwo i skonfiskowały te cztery wagony cukru.**

Piękna uroczystość w Tarnopolu.

(Telefonem.)

Tarnopol.

Uroczystość imienin Pana Prezydenta Rzeczyposoplitej obchodzoną była w Tarnopolu solennie. Dnia 7. bm. przeciągało ulicami udekorowanemi flagami o barwach narodowych wojsko z muzyką na czele i złożyło hołd dla Osoby Prezydenta przez odegranie przed gmachem Województwa hymnu narodowego.

W dniu 8. bm. tutejszy rzym.-kat. proboszcz i dziekan dr. **Ratuszny** odprawił solenną mszę w kościele parafialnym w obecności Wojewody dra Łucjana **Zawistowskiego** W nabożeństwie powyższem wzięli udział reprezentanci wszelkich władz rządowych, autonomicznych i wojskowych, dalej młodzież szkolna obojga płci oraz bardzo licznie zebrana publiczność.

O godz. 12 w południe z okazji imieni Pana Prezydenta Rzeczypospolitej złożyli na ręce Wojewody życzenia: urzędnicy Województwa, ks. dr. Ratuszny imieniem duchowieństwa obrz. łacińskiego, pułk. Łukowski zastępca Dcy 12 dyw. imieniem wojskowości, okr. komendant P. P. Pilch imieniem Policji Państw., komisarz rządowy m. Tarnopola dr. Lenkiewicz, oraz dr. Czykaluk i dr. Weissnicht imieniem Zarządu miasta Tarnopola, dyrektor Kosiak im. Dyrekcji okr. skarbowego, starosta tarnopolski Eckhardt im. Starostwa tarnopolskiego, senator Orliński, prof. Turecki im. wojewódzkiej stałej Delegacji urzędników państw., dr. Gross im. izrael. gminy wyznaniowej, dyrektor Vogi im. gimnazjum klasycznego, dyrektor Trojnar im. gimnazjum przyrodniczego i Organizacji Narodowej, inż. Sawicki im. Sekcji Konserwacji dróg kolejowych i Tow. „Sokół“, inspektor kolejowy Pfisterer im. Urzędu ruchu w Tarnopolu, oraz dyrektor Herwe im. poczty.

Kronika.

—o—

Wspaniała teka dla marszałka Focha, w której redakcja „Gazety Porannej“ Dostojnemu Gościowi ofiarowała specjalnie kolorowany numer, wykonaną była w lwowskim zakładzie introligatorskim p. Stanisława Wełny przy ul. Mickiewicza l. 22. Całość tej pięknej teki, którą z zachwytem podziwiano, projektował ilustrator „Gazety Porannej“ art.-malarz p. Stanisław Tenerowicz i pod jego to kierunkiem została ona wykonana.

Niemiłe zajście na Politechnice. Przy opisie czwartkowej uroczystości na Politechnice z przykrością przychodzi nam zwrócić uwagę na jeden niemiły dysonans, co czynimy w tym celu, aby na przyszłość można było uniknąć podobnych incydentów. **Dla reprezentantów prasy,** przybyłych w celach sprawozdawczych, **nie znalazło się miejsca na sali.** Natomiast pan sekretarz **Link,** mający za zadanie utrzymanie porządku na sali, nietylko nie postarał się o naprawienie widocznie swego zaniedbania, ale w dodatku zachował się wobec ich słusznych żądań z **arogancją,** nie licującą zupełnie z powagą miejsca i chwili.

Odznaczenie. Znany powszechnie radca Józef Białynia Chołodecki otrzymał „Krzyż oficerski“ orderu „Odrodzenia Polski“ na wniosek Ministerstwa Spraw Wojskowych za zasługi w dziedzinie rozwoju wiedzy wojskowej a to za liczne prace na temat naszych ruchów rewolucyjnych.

Wiec we Lwowie w sprawie kaplicy w Brodach. Jutro w niedzielę o godz. 11.30 przed [illegible] odbędzie się w dziedzińcu [illegible] wiec celem obmyślenia środków na wykupno kaplicy w Brodach. Sprawę referować będzie dr. Dziedzielewicz oraz referenci i delegaci z Brodów.

(—) **Błyskawiczne ujęcie sprytnych złodziei.** Jak w poniedziałek donieśliśmy, dentyście Maurycemu Ehrenkronowi skradziono w niedzielę z mieszkania przy ul. Hetmańskiej 22 zegarek i papierośnicę wartości 9 miljonów. Policja już wczoraj zdołała ująć sprawców tej kradzieży, którymi byli: Bronisław Krzywilski (Bożnicza 18) i Michał Szpala (Wesoła 4).

(—) **Szkoda zachodu.** Ubiegłej nocy dostali się jacyś włamywacze do kancelarji w szkole św. Anny, skąd po rozbiciu szuflady skradli aż 28.000 mk.

(—) **Śmiertelne przejechanie dziewczyny.** Wczoraj nad ranem właściciel dóbr z Komarna p. Piotrowski z pewnym rotmistrzem wybrali się wynajętym samochodem na przejażdżkę i kazali szoferowie Michałowi Olejnikowi i Wład. Dworzaczkowi wieść się szybko w kierunku Winnik. Nagle pod Lesienicami, koło fabryki drożdży, auto wpadło na przechodzącą 19-letnię Marję Sawkę z Jałowca i przejechało ją na śmierć. Według zeznań świadków szoferzy nie mieli dawać żadnych sygnałów ostrzegawczych. Obu szoferów aresztowano.

(—) **Czuły narzeczony.** Wczoraj opatrzyło Pogotowie ratunkowe Zofję Jaremkę (Kętrzyńskiego 16), której rozbił głowę żelazną laską jej narzeczony Wład. Koziński, kaflarz z zawodu. — Czułego kochanka osadzono w aresztach.

(—) **Skradła dziecku kolczyki z uszu.** Jakaś bezczelna złodziejka zwabiła wczoraj do swego mieszkania przy ul. Ruskiej półtoraroczną córeczkę Szymona Szpaka (Blacharskiej 28) i skradła jej z uszu złote kolczyki.

Zbiórka „Tygodnia Dzieci T. O. M.“ odbyta w roku 1922 w czasie od 4. do 11. czerwca dała następujące wyniki: Lwów miasto mp. 1,259.560'25, województwo lwowskie mp. 4,345.263'—, województwo stanisławowskie mp. 3,169.429'50, **województwo** tarnopolskie mp. 2,660.481'50; razem mp. 11.434.734'25. Ofiarodawcom składam imieniem Prezydjum honorowego serdeczne „Bóg zapłać“. — Prezes Sądu apelacyjnego i T. O. M. **Czerwiński** m. p.

Niedzielne wykłady popularne z hygieny. W niedzielę, 13 maja o godz. 11 przedpołudniem w kinie „Kopernik“ wygłosi prof. Dr. St. Nieniczycki odczyt p. t. „Hygjena mleka“.

Z Towarzystwa Sztuk Pięknych komunikują. W niedzielę, 13 maja br. w lokalu przy ul. Dzieduszyckich 1 (gmach Muzeum Przemysłowego o godz. 11-tej przedpoł. nastąpi otwarcie wystawy prac art. mal. prof. Józefa Pankiewicza, Jana Hryńkowskiego, Jana Bednarskiego, Stanisława Matusiaka i Zygmunta Radnickiego. — **Wystawa otwarta** codziennie od godz. 10 do 4 popoł. Równocześnie w Pałacu Sztuki na Placu Targów Wschodnich SALON WIOSENNY.

Wieczór Mozartowski odbędzie się dzisiaj w sali Kasyna i Koła lit. art. — Cykl **najpiękniejszych wyjątków** z oper odśpiewają uczniowie prof. Dianniego i prof. Tarnawskiej. Ciekawa ta produkcja obudziła silne zainteresowanie.

Z KRAJU.

Roman Knoll polski charge d'Affaires w Moskwie, przybył do Warszawy.

Adam Tarnowski sekretarz legacyjny I. klasy w min. spraw zagranicznych zastał przydzielony do poselstwa polskiego w Paryżu w tym samym charakterze.

Ucieczka wiarołomnej żony. Policja warszawska zajęta jest obecnie wykryciem miejsca pobytu pani R., żony zamożnego handlowca warszawskiego, matki czworga nieletnich dzieci, która okradłszy męża z biżuterji wartości 45 miljonów, uciekła wraz z kochankiem w niewiadomym kierunku.

—o—

Z teatrów.

—o—

TEATR WIELKI:

Sobota 12. maja o godz. 3 „Kościuszko pod Racławicami“ Anczyca, przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota 12. maja o godz. 7.30 „Żydówka“ opera w 4 akt. Halevy'ego z pp. Platówną i Mannem.

TEATR MAŁY:

Sobota 12. maja o godz. 7.30 „Tragedja dzieci“ Schönherra.

Niedziela 13. maja o g. 7.30 „Tragedja dzieci“ Schönherra.

TEATR NOWOSCI:

Sobota 12. maja o godz. 7.30 „Narzeczona Lukullusa“ operetka w 3 akt. Gilberta.

Niedziela 13. maja o g. 7.30 „Narzeczona Lukullusa“ operetka w 3 akt. Gilberta.

Kronika sportowa.

—o—

PIŁKA NOŻNA.

(S.) W czwartek rozpoczęła się druga serja rozgrywek o mistrzostwo kl. A. We Lwowie zmierzyły się ze sobą Pogoń i Polonia, Czarni i Lechja a w Stanisławowie Hasmonea i Rewera.

Pogoń—Polonia (Przemyśl) 4:0 (3:0). Pogoń w kompletnym nie eksperymentowanym składzie, Polonia z trzema rezerwowymi. W Pogoni zawiódł wczoraj atak. Tyły Pogoni stały na wysokości zadania. Polonia mimo zdekompletowania, broniła się dzielnie, ale atak również szwankował.

Czarni I—Lechia I 3:0 (1:0). Czarni bez Wójcika, Lechja w komplecie. W obu drużynach znać pewien postęp. W pierwszej połowie z powodu przeciwnego wiatru i słońca, zazierającego w oczy Czarnym gra otwarta, w drugiej przewaga Czarnych. Bramki strzelili po jednej Kopeć II, Scott i Drapała. Sędzia p. Schlesser.

Pogoń I. (Poznań)—Ostrawia 3:0 (2:0)

Hasmonea I—Rewera I 1:1 (1:0). Rozgrywka w Stanisławowie. Sędziował energicznie i z taktem p. Decowski, który w drugiej połowie wykluczył z Hasmonei bramkarza Vogla.

Czarni II—R. K. S. 5:0 (2:0). Mistrz klasy B.

Czarni V—Jutrzenka II 4:0. Zawody towarzyskie.

Pogoń II (Lwów)—Hagibor 7:1 (3:1) w Stryju.

Poznań 8. maja: Polonia (Warszawa)—Warta I 2:1 (2:0). Informacje o pobiciu Warty w stosunku 7:1 okazały się nieprawdziwe, gdyż sędzia miał 5 bramek strzelonych Warcie nie uznać.

W Warszawie Wisła (Kraków) Legja 3:2 (1:1). Wisła zwyciężyła po uciążliwej walce. Rogów 7.0 dla Wisły.

Wiedeń, Rapid—Hakoah 1:1 (1:1). Mistrzostwo.

Budapeszt: MAC — MACC 1:0; Vascis — F. T. C. 1:0 (!)

POLSKI TRYUMF SPORTOWY W RZYMIE.

Rzym. (PAT.) W konkursach hippicznych w czasie zawodów o nagrodę króla Włoch **drugą nagrodę zdobył Polak pułk. Dachorski** na klaczy „Zorza“. Pierwszą nagrodę uzyskał koń belgijski „As de Pique“ dosiadany przez adjutanta Breulsa. Trzecią nagrodę zdobył koń szwedzki „Svart Petter“ pod adjutantem Ekstrem'em. Walka była bardzo zacięta, **pułk. Dachorski uległ dopiero po dwukrotnych zawodach.** Tut. upały oddziałują bardzo ujemnie na nasze konie.

Wiedeń. (PAT.) Wczorajsze zawody N. T. K. Wiener Sportklub 3:2.

Toruń. Polonia (Warszawa) — K. S. Toruń. 3:5.

Giełda.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, dnia 11. maja 1923.

Na giełdzie dzisiejszej większe obroty w akcjach przemysłowych przy znacznej zwyżce. Chodorów rozpoczął kursem 139, doszedł do 148, ustalił się przy kursie 145. Ojkos rozpoczął 184 doszedł do 190, ustalił się przy kursie 18350. Zieleniewski z kursu 290 awansował na 313. Tespy były 219, 218, ustaliły się przy kursie 215. Większe obroty były w parowozach, które ustaliły się przy kursie 68.000. Browary 328—330, Ćmielów efektywny 63, 70, nieef. 35, 36. Gafota 17000 do 18000. Karpaty 39500—42000. Niemojowski 41000—46000. Pezet 24500—26500. Nafta 36000—39000, Rakszawa nieef. 87000—83.000. Siersza el. 30500—32000. Siersza Górnicza 215, 220, [illegible]ka 350.000. W akcjach bankowych większe obroty w akciach Banku Przemysłowego po 27500, 28000, zakończyły 29000. Banku hipotecznego po kursie 21500, 22000, zakończyły 20.000. Powszechny Bank Kredytowy 17500 i 17000. Sporadyczna transakcja w 4½% listach Banku hipotecznego po 108.

W walutach tendencja mocna. Jork 47500—47750. Berlin 1.26. Zurych 8700—8675. Wiedeń 68—68.50. Paryż 3180—3150. Praga 1420. 1430. 1435. Medjolan 2450. Londyn 221000—224000.

W akcjach przemysłowych i walutach usposobienie ożywione, tendencja zwyżkowa.

W niekotowanych haussa:

Cegielski 505—520; Impex 2200—2300; Tow. przem. węglowe 9000 do 12000; Wumer 85000—91000; Chybi 154—155; Jaworzno 598—600, nieef. 595; Olkusz 55—58; Czechowice 30—32; Gazy 620—640; Gazociągi nieef. 28—30; Gazolina 85; nieef. 75; Rolindustra 11—13; Szkło 32; Star 22; Automotor 15; Nitrat 17; Rucker 52—53; Len 34—36; Elektrownia n. Sanem 10—17½; P. Foresta 30—33; Azot 38½—39; Bibljoteka nieef. 15—24; Lesienice 53; Machlejd 25—28.

GIEŁDA LWOWSKA NIEOFICJALNA.

Wczoraj przez dzień tendencja lekko zwyżkowa przeważnie na złoto, srebro, Berlin lekko zwyżkowa. **Obrót ożywiony.**

Dolary amer. 47000—47200, 1-ki i 2-ki 46500—46600, Dolary kan. 45500—45600. 1-ki i 2-ki 45000—45100, marki niem po 50-tys. 128—132, 10-tys. 130—135, 1000 now. 125—130, stare 1000 230—235, setki 220—225, leje 208—215, drobne 200—205. **kor.** czeskie 14—1420, drobne 1390—14. austr. setki st. 800—900, drobne 60—80, rubli 500 6.63—620, 100 620—630, Kacik 100 17—18. drobne 0.50—0.80, karbowańce 0.75—0.80. hrywny 0.85—0.95. franki franc. 3100—3200, **funty szterl.** 218—220000, franki szwajc. 8500—8800, dumskie tys. 22—25, po 2.50 14—16.

Złoto: 20-kor. 210—212000. 20-frk, 190—192000, 20 mrk, 220—225000, 10 rubl. 290—295000, dolary 43000—43500.

Srebro: kor. austr. 3750—3800, 5-kr. 18800—19200, flor. 9500—9600, ruble 16200—16500, kopiejki 62—63.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. Tel. wł. (J.) Na giełdzie dzisiejszej usposobienie dla walut zagranicznych i dewiz nieco mocniejsze. Papiery publiczne w minimalnych obrotach po kursach zniżkowych. W dziale akcji ruch duży i mocny przy tendencji silnie zwyżkowej.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Warszawa. Tel. wł. (J.) Giełda Zurychska notowania końcowe z dnia 11. maja: Berlin 0,01.42, Holandja 21750, Nowy Jork 557.50, Londyn 25.67, Paryż 36.70, Medjolan 26.70, Praga 16.53. Budapeszt 0.10½, Belgrad 5.80, Sofja 4.40, Warszawa **0.01.18**, Wiedeń 0.00078½, austr. stempl. 0.00078¼.

„Automotor" S. A. w Krakowie.

Dnia 21. kwietnia b. r. odbyło się w biurach Dyrekcji w Krakowie pod przewodnictwem Prezesa Rady Zawiadowczej p. Senatora Dra Ernesta Adama.

III. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów S. A. „Automotor". Imieniem Zarządu przedstawił stan interesów Naczelny Dyrektor p. Inż. Myciński, podkreślając, że ubiegły rok administracyjny był zarówno jak i rok poprzedni bardzo pomyślny. Mimo ogólnie panującej stagnacji osiągnięto zarówno w Zakładzie Centralnym w Krakowie, obejmującym fabrykę karoseryj samochodowych i warsztaty reperacyjne, jak i w filji lwowskiej, obejmującej warsztaty reperacyjne i garaże, bardzo korzystne rezultaty.

Wielkim krokiem w rozwoju firmy było w ubiegłym roku uruchomienie pierwszej w Polsce na wielką skalę zbudowanej i wedle nowoczesnych wymogów urządzonej fabryki karoseryj, która już w pierwszych miesiącach istnienia dała wyniki, pozwalające zarówno pod względem jakości, jak i pod względem cen konkurować z zagranicą. Duży napływ zamówień pozwala przypuszczać, że dział ten rozwinie się w krótkim czasie bardzo pomyślnie.

Warsztaty reperacyjne w Krakowie oraz we Lwowie były przez cały ubiegły rok dobrze zatrudnione.

Dział handlowy, oparty głównie na sprzedaży samochodów światowej marki „STEYER", reprezentowanej w Polsce przez „AUTOMOTOR" prosperował pomyślnie.

Zarówno sprawozdanie Zarządu, jakoteż i bilans, zatwierdzony przez Komisję Rewizyjną i wykazujący po uwzględnieniu amortyzacji czysty zysk w wysokości Mkp. 35.914.140, przyjęło Walne Zgromadzenie do wiadomości, udzielając Zarządowi absolutorjum i wyrażając mu uznanie i podziękowanie za owocną działalność.

Na wniosek Rady Zawiadowczej uchwaliło Walne Zgromadzenie wypłacić z wykazanego zysku 35% dywidendę od akcji pierwszej i drugiej emisji oraz przeznaczyło — po uwzględnieniu rezerw podatkowych i tantjem statutem należnych Radzie Zawiadowczej i Dyrekcji — na fundusz zapomogowy dla urzędników **Mkp. 1,000.000** na cele dobroczynne i narodowe, jako to: Towarzystwo Szkoły Ludowej, Ochotnicze Towarzystwo Ratunkowe we Lwowie oraz w Krakowie, na Szkołę Handlową w Gdańsku, Pomoc Akademicka w Krakowie, Dom Techników we Lwowie, Bursę Rękodzielniczą w Krakowie, Kolonję dla dzieci robotniczych w Krakowie, Drużynę Harcerską w Krakowie oraz inne cele lokalne łącznie kwotę **Mkp. 1,300.000.**

W końcu wybrano jednogłośnie do Rady Zawiadowczej Naczelnego Dyrektora p. Inż. Mycińskiego oraz dokonano wyboru Komisji Rewizyjnej na rok bieżący.

Szczegółowy bilans ogłasza się równocześnie w „Monitorze Polskim".

Wypłatę dywidendy w wysokości Mkp. 175 od akcji pierwszej i drugiej emisji uskuteczni od dnia 22. maja br. w Krakowie: **Ziemski Bank Kredytowy** Floriańska 32, we Lwowie: **Ziemski Bank Kredytowy**, Jagiellońska 2. 3289

OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie

WPISY na nowe kursy księgowości pojed. i podwój. i innych przedmiotów, ranne i wieczorne, przyjmuje od dnia 5. do 15. maja b. r. codziennie od 10 do 12 i od 5 do 7 **Konces. Prakt. kursy księgowości Z. OLSZEWSKIEGO, LWÓW, KURKOWA 38.** 9421 1-3

Wieczorne kursa handlowe.
Przygotowanie do egzaminów w Akademji handlowej.
Wpisy do 15. maja w lokalu „Ecole Reforme", Pańska 14, II. p. 9340

Posady i prace

POSZUKIWANY BUCHALTER bilansista, do prowadzenia kancelarji majątku przemysłowego od dnia 15 czerwca 1923. Wymagania: pierwszorzędne informacje, dłuższa praktyka, stan wolny znajomość języków Zgłoszenia z odpisami świadectw Dyrekcja dóbr kańczudzkich Kańczuga pod Przeworskiem. 9415 1-3

KONCYPIENTA rutynowanego poszukuje adwokat Dr. Eisinger w Komarnie. Oferty z podaniem warunków. Nieuwzględnione oferty pozostaną bez odpowiedzi. 3309-3

DO DWORU na wieś pragnie wyjechać **starsza osoba**, wdowa, nie wymagająca, **na dwumiesięczny pobyt. Łaskawe zgłoszenia** z bliższem podaniem warunków do: F-a Bracia Starzewscy — Lwów, Halicka 16. 3367 1-2

SIŁĘ POMOCNICZĄ z praktyką biurową, pisząca na maszynie i znająca się na książkowości przyjmie natychmiast **Małopolska Wytwórnia Torebek i Wyrobów papierowych oraz druków kupieckich, Zyblikiewicza 2.** — Zgłoszenia osobiste ze świadectwami od 9—10 przedpoł. 3350-2

PANIENEK do wyrobów papierowych poszukuje fabryka Spiegelberga. — Lwów, Pańska 12. 3372 1-2

POSZUKIWANA SEKRETARKA do większ. gosp. roln. obeznana dokładnie z prowadzeniem podwójnej książkowości, pisząca biegle na maszynie, sprytna, pracowita. Pierwszeństwo znajomość języków. Termin objęcia 1. lipca 1923 na wikt i całkowite utrzymanie we dworze. Zgłoszenia z odpisami świadectw Dyrekcja dóbr kańczudzkich Kańczuga pod Przeworskiem. 9415 1-3

ADWOKAT DR. BARDACH w Lubaczowie poszukuje koncypienta obznajomionego z praktyką prowincjonalną. Zgłoszenia z podaniem czasu i miejsca odbytej praktyki i warunków zwrócić należy wprost do kancelarji adwokata Dra Bardacha w Lubaczowie. 9385-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

MŁYN PAROWY I TURBINOWY oraz kasa ogniotrwała Nr. 1 zaraz do sprzedania Biuro Asnyka 8. 3373

SAMOCHODY pierwszorzędnych fabryk, używane, w doskonałym stanie po generalnym remoncie, na gumach, gotowe do jazdy, 24- do 35-konne, bezkonkurencyjnie tanio, 24 do 32 milj. mk. za sztukę. Oglądnięcie i sprzedaż tylko na miejscu. Przyjmuje się wozy do sprzedaży komisowej na garaż. Lwów, „Pałac sportowy", Zielona 59. 3317

MAJĄTKI NA SPRZEDAŻ.

1. Gospodarstwo 9 mórg z budynkami murowanymi. Cena 18 milionów mk.
2. Kino w większem powiatowem mieście. Cena 32 miljony mk.
3. Dom z dwoma sklepami 10 pokoi. Cena 25 miljonów mk.
4. Dom piętrowy 10 pokoi, 2 morgi ogrodu. Cena 18 miljonów mk.
5. Gospodarstwo 23 morgi, 2 morgi łąki, 2 morgi lasu. Budynki murowane Cena 46 miljonów mk.
6. Gospodarstwo 10 mórg z budynkami. Cena 25 miljonów mk.
7. Gospodarstwo 6 mórg z budynkami. Cena 17 miljonów mk.
8. Spedytorstwo w większem powiatowem mieście do wydzierżawienia. Cena 150 miljonów mk.
9. Gospodarstwo 49 mórg, 10 mórg lasu, 5 mórg łąki. Budynki murowane. Cena 75 miljonów mk.
10. Gospodarstwo 10 mórg. Budynki murowane. Cena 22 miljony mk.
11. Gospodarstwo 40 mórg z budynkami, inwentarzem. Cena 70 milj. mk.
12. Dom w mieście, 5 pokoi. Cena 10 miljonów mk.
13. Gospodarstwo 52 morgi z budynkami i inwentarzem. Cena 45 miljonów mk.
14. Skep spożywczy połączony z restauracją do wydzierżawienia. Do objęcia potrzeba 15 miljonów mk.
15. Gospodarstwo 43 morgi, 5 mórg łąki. Budynki murowane. Cena 70 miljonów mk.
16. Gospodarstwo 32 morgi. 5 mórg łąki. Budynki nadkompletne. Cena 60 miljonów mk.
17. Restauracja na wsi, 5 mórg roli, 6 pokoi z urządzeniem wszelkiem. Cena 35 milionów mk.

Oprócz tego mam jeszcze wiele innych większych i mniejszych majątków gospodarstw, hoteli, restauracji, sklepów, fabryk, młynów i t d.

Reflektanci tylko z gotówką będą uwzględnieni i zaraz po zawarciu kontraktu jest ich własnością.

Zgłoszenia

JAN SOWIŃSKI, OSTRÓW (Wlkp.)
Kolejowa 41, Tel. 200. 9411-2

FABRYKA SAMOCHODÓW

DO SPRZEDANIA GATER jednopiłowy do fabrykacji podkładów i belek. Wiadomość: Koneczny Mieczysław, Włodzimierz ul. Gimnazjalna. 9410 1-2

PUDEŁKA TEKTUROWE okazyjnie do sprzedania. Haga, Lwów, Tkacka 10. 3320-3

Mieszkania, lokale, sklepy

2 POKOI Z KUCHNIĄ (możliwie w śródmieściu) poszukuje się na miesiąc sierpień lub później do wynajęcia. Opłata i pośrednictwo honorowane dobrze wedle umowy. Zgłoszenia do Administracji pod „Frank szwajcarski". 3362 1-2

UMEBLOWANY POKÓJ dla 2 osób młodych od lipca lub sierpnia za sowitą zapłatą poszukiwany. Zgłoszenia do Administracji pod „Triplex". 3363 2

1, 2, 3, 4, 5 POKOI, kuchnie oraz lokal przemysłowy zaraz do wynajęcia. — Biuro Asnyka 8. 3374

3 POKOI z balkonem i kuchnią słoneczne w willi, w pięknem położeniu w okolicy parku Kilińskiego zamienię za 2 pokoi z kuchnią w śródmieściu do Administracja (świeże powietrze)) 3371

POSZUKUJE SIĘ 1 lub 2 pokoi z kuchnią, warunki wedle umowy. Zgłoszenia: Waniak, Teatr Wielki, Kancelarja. 3323 1-5

Zgubiono, znaleziono

ZGUBIONO 10 maja o godzinie 9 rano pamiątkową branzoletkę złotą w przechodzie ul. Lwowskich Dzieci do rogu Sadownickiej. Uczciwego znalazcy upraszam o zwrot za wysokiem wynagrodzeniem. Ul. Lwowskich Dzieci 18, II. p. Bedrijczuk. 3365

Rozmaite

PRACOWNIA Konfekcji dziecinnej do lat 16, wykonuje wszelkie roboty elegancko po cenach umiarkowanych. ul. św. Zofji 6 parter, drzwi 9. 3368

M. STEINHAUS, Lwów, Krasickich 18 A poleca walce i kamienie młyńskie. 9286

DO WYNAJĘCIA niedaleko dworca głównego dom, garaż murowany, oraz parcela nadające się na fabrykę, składy maszyn lub towarów albo przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe. Tamże jest wodociąg, instalacja gazowa i kabel przed domem dla zaprowadzenia elektryki. Zgłoszenia: Stanisław Abl, Magazyn papieru — Lwów, Legionów 11. 3279 1-5

SYPIALNIE kompletne wykonanie pierwszorzędne oraz pojedyncze łóżka, szafy i stoliki poleca po cenach ściśle fabrycznych „HAGA" fabryka wyrobów drzewnych Lwów, Tkacka 10. — Telefon 734. Dojazd tramwajem HG. 3301 1-5

TARCZE pasowe drewniane podwójne do wszelkich transmisji maszynowych wykonuje szybko i starannie Haga, Lwów, Tkacka 10, telefon 734. Dojazd tramwajem H. G. Zamówienia przyjmuje też firma Weinreb, Kazimierzowska 26. 3322 1-5

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych
Dr. A. NADEL
powrócił i ordynuje pl. Halicki 7 od 12—1 i od 3—5. 3275-8

NUMERATKI leśne i cechówki
wykonuje najtaniej 8718
J. GOLDGEIR, Lwów, Sykstuska 17.

Czytajcie „Szczutka"!

Tow. dla dostaw bud. **„DOMUS"** Lwów, Żółkiewska 79 (dawniej skład państwa Brody ob. k cerkwi)
Sprzedaje najtaniej detalicznie i wagonowo:
Drzewo budulcowe i stolarskie
Gonty, papę i dachówki 9423
Kupuje: Drzewostany sosnowe i dębowe.

Mieszkanie

w Przemyślu 3 pokoje z komfortem zamienię za takież we Lwowie. Zgłoszenia pod „Zaraz" do Administracji 3299 1-2

SPÓLNIKA

do prowadzenia garncarni, fachowca z kapitałem poszukuję. Zgłoszenia pod „Pierwszorzędna glina" do Administracji. 3300 1-2

100.000 kg.

gotowych STALOWYCH WAŁÓW

Transmisyjnych wszystkich wymiarów oraz wszelkie gatunki stali, blach, drutów i narzędzi Böhlera poleca Największy Skład Fabryczny ADOLF WIETCHY we Lwowie, ul. Króla Leszczyńskiego 20—24. Sklep: Kopernika 11. 8869-4

Na kancelarję adwokacką

dwa piękne pokoje z przedpokojem w znakomitem miejscu, w pobliżu wszystkich sądów, oddam w zamian za 3 pokoje z kuchnią, łazienką, klozetem w pomieszkaniu, elektryką i gazem. — Zgłoszenia do Administracji pod „Kancelarja adwokacka". 8425

Asfalt

ter węglowy, papę dachową masę cementową i wszelkie inne materjały budowlane poleca po cenach **konkurencyjnych.**

Wykonuje też roboty **Asfaltowe** firma

„ASFALIT"

LWÓW ul. Panieńska Nr. 9.

3227

„KONFETTI"

w woreczkach po 10, 20 i 70 gr. lub bez opakowania dostarcza LEISER BLAU, Stryj. 9416

Pomocnik buchhaltera

poszukiwany do większego miasta prowincjonalnego.

Zgłoszenie pod „J. A. Zarząd dóbr". do Administracji. 3364

GÓRNOŚLĄSKI DOM Transportowo-Składowy tow. z o. p. Bytom (Śląsk niem.) Ekspedycja do Polski, Rumunji i Państw Wschodnich, koncesjonowana przez Państwo agencja „Norddeutscher Lloyd". 9417 1-3

NA WYJAZD!

Łóżka składane, Kołdry, Kocyki, Prześcieradła, Sienniki

9244 poleca najtaniej

K. SKIBIŃSKI,

Lwów, Kopernika 4 (naprzeciw Szkowrona).

ROWERY i wszelkie części składowe do tychże, opony, dętki, dzwonki i t. p. footbale, dętki i pompki footbalowe poleca najtaniej A. Friedfeld, Lwów, Jagiellońska 9. Wysyłka na prowincję odwrotnie 9379 1-11

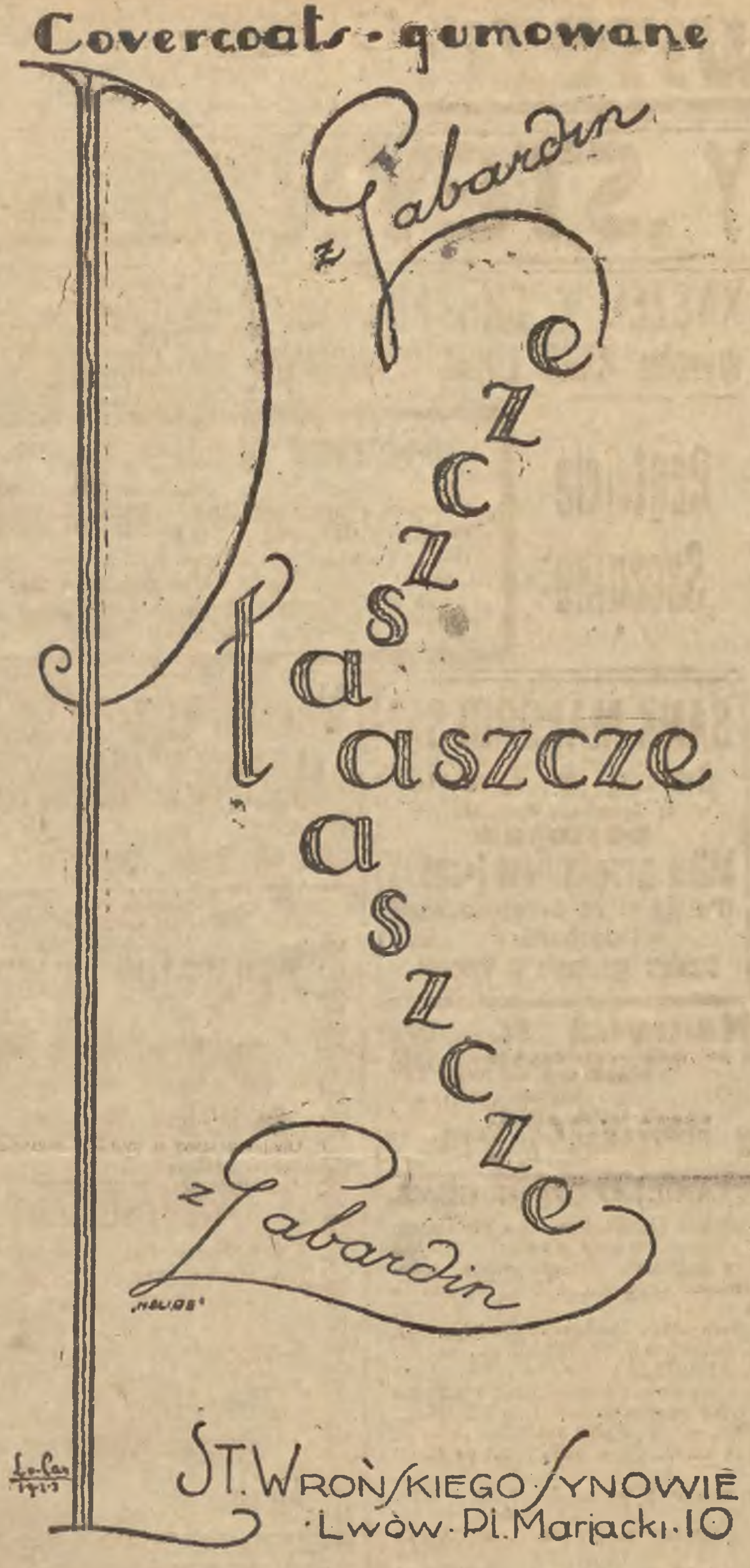
SYNDYKAT ROLNICZY

S. A.

334;-4

Lwów, plac Marjacki 10 dostarcza **terminowo** w ładunkach całowagonowych

węgiel górnośląski, krajowy i koks dla kuźni.

Dr. REGINA REICHENSTEIN-HADLOWA

ordynuje w chorobach skórnych i wenerycz. dla kobiet od 8—9 i 3—4, plac Halicki 7. (nad Kawiarnią Centr.). 2656

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Michał Salpeter.

Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6 9242

Spółka Akcyjna Wydawnicza

WE LWOWIE, ul. Senatorska 6 9196

poleca niezwykle interesujące i tanie książki:

Piotr Benoit: **Tajemnice Sahary** (powieść) (Atlantyda) . . . . 4500 Mp.

Gaston Leroux: **Człowiek, który powrócił z tamtego świata** (powieść) . . . . 4500 „

H. Zbierzchowski: **Żongler,** rzeczy wesołe i smutne (poezje) . . . . 3000 „

Nemo: **Rzeczy wesołe,** (poezje) . . . . 3000 „

Do nabycia w biurach firmy przy ul. Senatorskiej l. 6.

Wysyłka książek tylko za poprzedniem nadesłaniem należytości.

Meble Dywany Dekoracje Pościel

9408-2

poleca

po najniższych cenach

JÓZEF SCHUSTER

LWÓW, Rutowskiego 10.

Samodzielnego

kierownika komercjalnego

poszukuje akcyjna fabryka mebli.

Pierwszeństwo mają kandydaci w dziale produkcji mebli i urządzeń wewnętrznych.

Zgłoszenia wraz z referencjami przesłać należy do Powszechnego Instytutu Reklamy »PRASA«, Kraków, Karmelicka 16 pod »Kierownik«. 9412

KAMIEŃ ŁAMANY

SZUTER, CIOSY i KOSTKI BRUKOWE

dostarcza z własnego kamieniołomu w Jarem zu - Jamnej **„PEZET"** Powszechne Zakłady Budowlane S. A. we Lwowie, ul. Akademicka 23 i Ekspozytura w Stanisławowie pl Gosławskiego 17, tel. 158

9366

WALCE

oraz wszelkie maszyny młyńskie, tudzież szwajcarską gazę, gurty, pasy i siatki dostarcza natychmiast ze składu firma Riesel, Schieber i Friedländer, Lwów, Brajerowska 11 a. II. p. 2302-30

Narzędzia miernicze

i taśmy, płócienne, stalowe, metry, cyrkle, wasserwagi, mikrometry, szublery i t. p. pierwszorzędnych zagranicznych wyrobów

do nabycia w oddziale technicznym Sp. Akc.

„POLSOT"

Lwów, Szajnochy 2

Tel. 118. 3370

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 16.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 18.000 Mk. — Za granicą 20.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji 15. — Telefon Administracji 291.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbusiewicza, we Lwowie. Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI.